

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/fotorelacje/100350,W-Krakowie-zaplonezy-znicze-pamieci-rotmistrza-Witolda-Pileckiego.html>
26.05.2024, 07:56

W Krakowie zapłonęły znicze pamięci rotmistrza Witolda Pileckiego

O 21.30, w godzinę śmierci rtm. Witolda Pileckiego, w Krakowie, Warszawie oraz dziewięciu innych miastach przedstawiciele IPN oddali hołd niezłomnemu bohaterowi.

25 maja 1948 r. w więzieniu przy ul. Rakowieckiej wykonano wyrok śmierci na jednym z najdzielniejszych obrońców Niepodległej. Strzałem w tył głowy rtm. Pileckiego zabił sierż. Piotr Śmietański, zwany „katem z Mokotowa”. Ciało pogrzebano w nieznanym miejscu, prawdopodobnie na tzw. Łączce obok murów Cmentarza Wojskowego na Powązkach.

25 maja 2020 r. o 21.30 – w godzinę śmierci niezłomnego bohatera – pod poświęconymi mu pomnikami i tablicami zapłonęły znicze pamięci. W Krakowie – pod popiersiem w Galerii Wielkich Polaków XX wieku, w parku Jordana – hołd rotmistrzowi oddał dyrektor Oddziału IPN dr hab. Filip Musiał oraz przedstawiciele Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” Obszar Południowy. W Warszawie znicze pamięci zapłonęły pod murem dawnego więzienia mokotowskiego. Zapalili je m.in. córka rotmistrza, Zofia Pilecka-Optułowicz oraz wiceprezes

IPN dr hab. Krzysztof Szwańczyk, który kieruje Biurem Poszukiwań i Identyfikacji. Ponadto przedstawiciele IPN uczcili pamięć rtm. Pileckiego w Gdańsku, Gorzowie Wielkopolskim, Poznaniu, Lublinie, Wrocławiu, Zabrzu, Łambinowicach, Wieluniu i Bełchatowie.

Witold Pilecki

Służbę Polsce rozpoczął w czasie wojny z bolszewikami 1920 r. Walczył podczas kampanii wrześniowej 1939 r., a następnie w strukturach Polskiego Państwa Podziemnego. W 1940 r., wykonując misję zleconą przez dowództwo ZWZ, dobrowolnie poddał się aresztowaniu i wywózce do niemieckiego obozu zagłady KL Auschwitz, by zdobyć tam informacje i zorganizować konspirację niepodległościową. Zagrożony dekonspiracją zdołał uciec z piekła Auschwitz.

W 1944 r. walczył w powstaniu warszawskim. Rok później znalazł się w 2. Korpusie Wojska Polskiego we Włoszech, skąd decyzją gen. Władysława Andersa powrócił do Polski – będącej już pod władzą komunistów, by odtworzyć rozbite po działaniach wojennych struktury wywiadowcze Rządu RP na Uchodźstwie. Aresztowany w maju 1947 r., trafił do aresztu śledczego przy ul. Rakowieckiej w Warszawie, gdzie komunistyczni oprawcy poddali go okrutnemu śledztwu. Mimo tortur pozostał niezłomny, wierny dewizie: Bóg, Honor, Ojczyzna. Skazany na śmierć w pokazowym procesie, został zamordowany 25 maja 1948 r., o godz. 21.30.

Przez cały okres PRL-u wszelkie informacje o dokonaniach i losie rtm. Pileckiego podlegały ścisłej cenzurze. Miejsce pogrzebienia bohatera wciąż pozostaje nieznanne. W 2006 r. Witold Pilecki został pośmiertnie odznaczony Orderem Orła Białego, a w 2013 r. awansowany na pułkownika.

- [Portal IPN poświęcony rtm. Witoldowi Pileckiemu](#)